

Til hr. Poul Nødgaard: Jeg mener ikke, at Folketinget altid skal have som sin fornemste pligt at tænke i baner som: Hvilke paragraffer kan vi flytte om på i dag, og hvilke nye kan vi tage ind i morgen? Jeg mener, det er mindst lige så vigtigt her i Folketingssalen at diskutere holdningsændringer og diskutere klare signaler til befolkningen, til virksomhederne, til erhvervslivet, til alle parter. Det har vi faktisk gjort i dag på en række vigtige områder, så det kan godt nytte med de gode debatter og de klare holdninger. Endnu en gang tak for det for min part.

Jeg synes, fru Pia Christmas-Møller var lidt hård i tonen over for os i dag, for så slemme er vi da ikke, synes jeg. Mit svar er: Lad det komme an på en prøve! Socialministeren har jo inviteret til drøftelser om både bistandslov og førtidspensionslov, så lad det komme an på en prøve. Jeg ved, at Det Konservative Folkeparti ikke har nægtet at deltage i møderne, så nu mangler vi kun forhandlingsresultaterne. Lad det komme an på en prøve! Vi er klar til at gå i gang med næste reformled, men lad være med alene at bedømme reformviljen på paragraffer. Bedøm den også på holdningsdiskussioner, på holdningsændringer, på adfærdsåndringer, på praksisændringer og på regelændringer; det er mindst lige så vigtigt.

Socialministeren fortalte mig for nylig om et omfattende sæt erfaringer fra den sociale sektor, som jeg hæftede mig meget ved. Der var en erfaren forsker og praktiker på det socialpolitiske område, der som socialrådgiver også havde beskæftiget sig meget med, hvordan klienten, danskeren, oplever systemet, når han eller hun kommer op på socialkontoret. En af de for mig meget bevægende konklusioner var, at når alle de mange mennesker – sindslidende, arbejdsløse, langtidsledige, folk, som har haft så mange nederlag, at det kniber at komme i gang igen – får taget mod til sig og kommer op på kontoret, hvad er det så for svar, de giver, hvad er det for behov, de giver udtryk for? Jo, det er de behov, som de tror, sagsbehandleren gerne vil have dem til at sige noget om. De siger ikke noget om deres personlige behov, fordi de ikke tør. De har mistet så stor en del af deres identitet og værdighed, at de i virkeligheden kun har det lille håb tilbage, at hvis de kan behage tilstrækkelig meget, hvis de kan sige det, der forventes af dem, tilstrækkelig præcist, skal det nok gå alt sammen.

Jeg vil sige til fru Pia Christmas-Møller, at det har jo ikke noget at gøre med, hvorvidt ydelsen

er høj nok eller lav nok. Det har heller ikke noget at gøre med, hvorvidt nogle misbruger eller ikke misbruger systemet, og det har heller ikke noget at gøre med, hvorvidt nogle vil forhandle reformer eller ej. Det drejer sig om noget helt, helt andet. Det har noget at gøre med, hvordan vi kan skabe nogle ordentlige rammer på de kontorer, så de mennesker tør sige, hvad de har brug for og behov for. Det kan godt være, det ikke er på fuldkommen fejlfrit dansk alt sammen, og det kan godt være, de ikke får ug ifølge Retskrivningsordbogen. Men det afgørende er, at vi får skabt de rammer på en sådan måde – og det kan vi gøre inden for de økonomiske rammer, vi har – at de tør sige det rigtige, for så kan de også få de rigtige svar og den rigtige vejledning.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes, fru Mimi Jakobsen udtrykte det meget rammende, da hun sagde, at en debat som denne her i høj grad handler om holdninger, som i virkeligheden er uafhængige af, hvordan man vurderer eller har indsigt i økonomien, om menneskesyn, handling og holdninger. Rammerne og mulighederne for at få de holdninger ført ud i livet kan selvfølgelig være forskellige, men der må være nogle bestemte sigtepunkter, og det er der da heldigvis stadig meget bred enighed om i det danske samfund, som flere talere også har fremhævet.

Derfor tror jeg også, det er rigtigt, som fru Mimi Jakobsen sagde, at hele debatten i virkeligheden begynder med, at vi siger ja til nogle meget grundlæggende ydelser, som i virkeligheden er urørlige, og på den måde skaber et meget bredt fundament, som ikke skal og ikke bør komme til debat. Det skal højst handle om, hvordan vi videreudvikler og forbedrer de grundlæggende ydelser, vi allerede har.

Fru Mimi Jakobsen beskrev også, at nogle mennesker oplever det sådan, at vi har for lidt velfærdssamfund. De fatter ikke, at når deres gamle mor har brug for en ordentlig hjemmehjælp, kan hun ikke få den. Det kan godt være, at en af de ting, vi skal blive bedre til, er at bruge pengene bedre og blive bedre til at finde ud af, hvordan vi indretter de ydelser, vi har, så folk selvfølgelig kan få den hjælp, de har behov for, den dag, de kommer og beder om hjælpen.

Det er på samme måde, når der bliver snakket om emsighed, som statsministeren også var inde på: Hvordan sikrer vi, at mødet med systemet fungerer, når borgerne har brug for det? Det